

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

สืบสานพรณนา (๓)

ครูผู้สอน

ครูวิชุดา

กสินจงกล

ครูธีรสุด

ฉำทรัพย์

สืบสานพรณนา (๓)

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถอธิบายภาษาที่ใช้ในการพรรณนาความรู้สึกได้
๒. นักเรียนสามารถเขียนเรียงความโดยใช้ภาษาได้ชัดเจน และสละสลวย
๓. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน

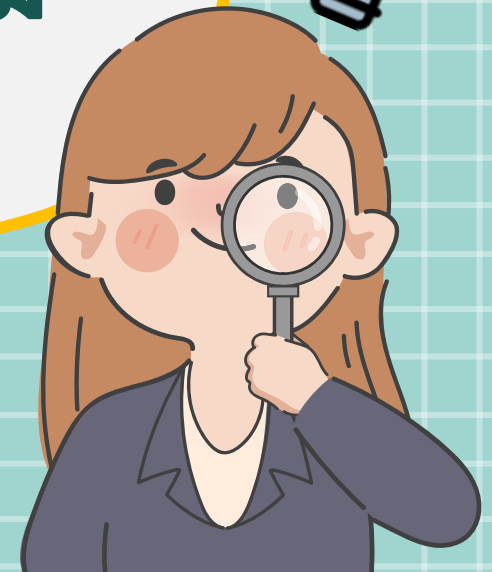

ทบทวน

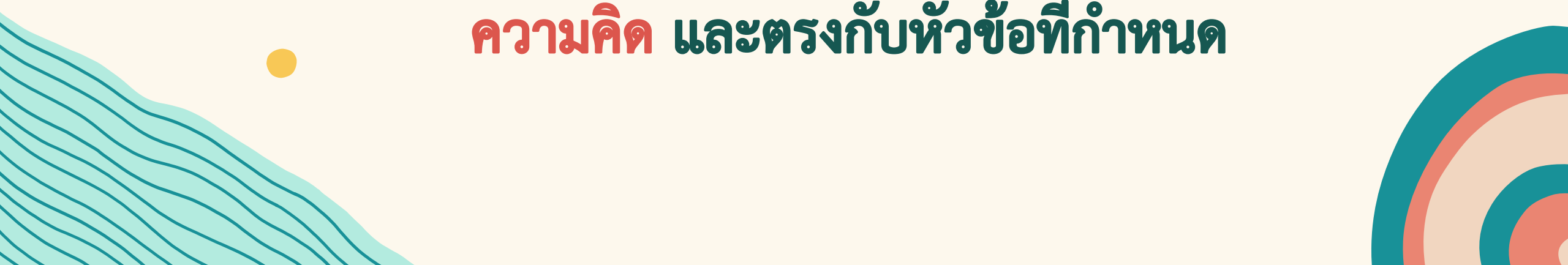
ความรู้เรื่อง การเขียนเรียงความ

เรียงความ

หมายถึง คือ การนำข้อความมา
เรียบเรียงเป็นเรื่องราวต่อเนื่องกัน
ในลักษณะของร้อยแก้ว ตามความรู้
ความคิด และตรงกับหัวข้อที่กำหนด

ส่วนประกอบของเรียงความ

คำนำ

เนื้อเรื่อง

สรุป

คำนำ

เนื้อความส่วนที่เป็นคำนำเป็นการเปิดเรื่อง
อาจเป็นการอธิบายความหมายของชื่อเรื่อง
กล่าวถึงความสำคัญและขอบเขตของเรื่องที่จะ
เขียนหรือข้อความที่ก่อให้เกิดความสนใจ
ต้องการอ่านเนื้อเรื่องให้มากที่สุด

คำนำ

๑. เริ่มต้นด้วยการยกคำพูด สุภาษิต คำพังเพย คำคม บทร้อยกรองที่น่าสนใจ
๒. โนม่น้าวหรือชักจูงให้คล้อยตาม
๓. กล่าวเกี่ยวข้องกับประเด็นที่จะเขียน เพื่อนำเข้าสู่เรื่อง
๔. เริ่มต้นด้วยการตั้งคำถาม

เนื้อเรื่อง

● ส่วนเนื้อเรื่องจะเป็นส่วนที่ขยายความ
ให้รายละเอียดตรงตามจุดประสงค์หรือ
ประเด็นหลักของเรื่อง ส่วนเนื้อเรื่องจะเป็น
ส่วนที่มีเนื้อหามากที่สุด ส่วนเนื้อเรื่อง
ประกอบด้วยหลายย่อหน้า แต่ละย่อหน้าจะ
ขยายความของเรื่องตามแนวคิดที่ตั้งไว้

เนื้อเรื่อง

มีทั้งเนื้อหาของเรื่องที่ทำให้ความรู้
การแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกของผู้เขียน
พร้อมตัวอย่างประกอบข้อความให้เด่นชัด
ยิ่งขึ้น มีการใช้สำนวนโวหาร และถ้อยคำ
ที่ไพเราะ เลือกสรรแล้ว

สรุป

● ส่วนที่เป็นการสรุปเรื่อง เป็นส่วนที่สรุป
เนื้อหาสำคัญของเรื่อง **ควรมีเพียงย่อหน้า
เดียว** เป็นการกล่าวย่อประเด็นสำคัญ
ย่อจุดประสงค์หรือความคิดหลักของเรื่อง
อาจมีการทิ้งท้าย **ฝากข้อคิด ข้อย้ำเตือน หรือ
คติสอนใจ** ตลอดจนความประทับใจให้แก่
ผู้อ่าน

สรุป

๑. สรุปด้วยการฝากข้อคิด ใช้ถ้อยคำสั้น แต่กินความหมาย
๒. สรุปด้วยคำคม สุภาษิต หรือบทร้อยกรอง
๓. สรุปด้วยการตั้งคำถามให้ผู้อ่านเก็บไป
คิดทบทวน

สรุป

๔. สรุปด้วยการให้คำตอบ เพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ในค่านำ
๕. สรุปด้วยการชักชวนให้ปฏิบัติตาม
๖. สรุปด้วยการเปิดช่องให้ผู้อ่านคิดต่อเองโดยไม่เสนอข้อยุติ

หลักการ เขียน

๑. เขียนตรงตามส่วนประกอบของการเขียนเรียงความ คือ มีส่วนนำ ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนปิดเรื่อง

๒. เขียนตรงตามโครงเรื่องที่วางไว้ทุกประเด็น

หลักการ
เขียน

๓. เนื้อเรื่องที่วางไว้ตามโครงเรื่องควรเขียนอย่างครบถ้วน และสมบูรณ์

๔. การนำเสนอเรื่อง ให้มีสาระน่าอ่าน เลือกสรรข้อความที่เหมาะสม มีความน่าเชื่อถือ

หลักการ
เขียน

๕. มีความคิดแปลกใหม่ ทันสมัย น่าสนใจ สอดแทรกในข้อเขียนอย่างเหมาะสม

๖. มีสำนวนการเขียนดี มีโวหาร คือมี ถ้อยคำที่เรียบเรียงน่าอ่าน

หลักการ
เขียน

๗. มีความงามในรูปแบบ คือ จะวางรูปแบบได้สัดส่วนที่เหมาะสม สวยงาม อ่านง่าย ไม่สับสน ย่อหน้าใหม่ทุกครั้งเมื่อต้องเปลี่ยนเรื่องใหม่

๘. เรียงความที่ดีต้องประกอบด้วยเอกภาพ สัมพันธภาพ และสารัตถภาพ

เอกภาพ

สัมพันธภาพ

สารัตถภาพ

● แนวคิด + จุดมุ่งหมายเป็นหนึ่งเดียว

เนื้อหามีความสัมพันธ์กันตลอดเรื่อง

แต่ละย่อหน้ามีใจความสำคัญที่ชัดเจน

ขั้นตอน การเขียน

๑. กำหนดหัวข้อเรื่อง
๒. กำหนดขอบเขตของเนื้อเรื่องและกำหนดขอบเขตของจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน
๓. รวบรวมข้อมูลเพื่อใช้เขียนโครงเรื่อง
๔. จัดหมวดหมู่ความคิดเป็นหัวข้อสำคัญได้แล้วนำมาจัดวางเป็นโครงเรื่อง แล้วลงมือเขียนตามรูปแบบ

ความรู้เรื่อง การเขียนพรรณนา

ใบความรู้เรื่อง การเขียนพรรณนา
 หน่วยงานเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สรรพปัญญาล้ำฝีมือ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง สืบสานพรรณนา (๓)
 รายวิชา ภาษาไทย ๒ รหัสวิชา ท ๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การเขียนพรรณนา

การเขียนเชิงพรรณนาเป็นการเขียนด้วยจุดประสงค์ที่จะกล่าวถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งด้วยถ้อยคำพรรณนาที่ไพเราะเหมาะสมเพื่อให้เห็นภาพให้เกิดอารมณ์สะเทือนใจ มีกลวิธีที่สำคัญ ดังนี้

๑. วิเคราะห์ส่วนประกอบของสิ่งที่จะพรรณนา เพื่อให้ได้รายละเอียดที่สำคัญ และพิจารณาความสัมพันธ์ของรายละเอียดที่วิเคราะห์ได้นั้น เพื่อจะได้นำมาพรรณนาให้เกี่ยวเนื่องเป็นสิ่งเดียวกัน

๒. พรรณนาโดยเน้นลักษณะเด่น เพื่อให้ทราบทันทีว่าพรรณนาอะไร แต่ลักษณะประกอบก็ต้องพรรณนาไปด้วย เพื่อให้ภาพหรืออารมณ์ที่พรรณนานั้นด้วย

คำแสดงการเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว

- เรือแล่นฉิวมาตามคลอง
- เธอก้าวฉับ ๆ ไปที่ห้องโถง

คำแสดงจำนวนมาก

- บริเวณท่าเรือคึกคักคึกคักตอนเที่ยง ๆ
- ไปไม้หล่นเกลื่อนเต็มสนาม

คำแสดงลักษณะต่าง ๆ

- ผลไม้ที่ปอกมันเป็นชิ้นพอดีคำ

คำแสดงเสียง

- น้ำแข็งกระทบแก้วดังกรังกรัง
- มะม่วงสุกหล่นดังตุบ

คำแสดงสี

- สะตอสีเขียวสด
- เสื้อสีซีไรท์

๓. เลือกใช้ถ้อยคำพรรณนาให้เหมาะสมทั้งเสียงและความหมาย เพื่อให้ผู้อ่านผู้ฟังได้ทั้งสุนทรียรสและอารมณ์ คือ รสไพเราะแห่งถ้อยคำและเนื้อความซึ่งทำให้เกิดจินตภาพและความสะเทือนอารมณ์

อาจจะใช้อุปมาและสัญลักษณ์ในที่ที่เหมาะสม เพราะอุปมาจะช่วยให้เกิดจินตภาพได้ง่ายขึ้น และสัญลักษณ์นอกจากจะใช้แทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วยังมีความหมายกว้างไกลกว่าความหมายตรงตัวของคำนั้น

ถ้านำมาใช้ให้เหมาะสมกับบริบท ก็จะทำให้การพรรณนามีชีวิตจิตใจน่าอ่าน และช่วยให้ผู้อ่านผู้ฟังรับรู้ความหมายของสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ดียิ่งขึ้น เช่น ให้ วม เป็นสัญลักษณ์แทนที่ พักพิง ทำให้เข้าใจความหมายของที่พักพิงดียิ่งขึ้นว่าให้ความรู้สึกที่ร่มเย็นเป็นสุขได้อย่างไร

ใบความรู้

เรื่อง “การเขียนพรรณนา”

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

การพรรณนา

คืออะไร

การพรรณนา

● การเขียนเชิงพรรณนาเป็นการเขียนด้วยจุดประสงค์ที่จะกล่าวถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งด้วยถ้อยคำพรรณนาที่ไพเราะเหมาะสมเพื่อให้เห็นภาพให้เกิดอารมณ์สะท้อนใจมีกลวิธีที่สำคัญ ดังนี้

กลวิธี ที่สำคัญ

๑. วิเคราะห์ส่วนประกอบของสิ่งที่จะ
พรรณนา เพื่อให้ได้รายละเอียดที่สำคัญและ
พิจารณาความสัมพันธ์ของรายละเอียดที่
วิเคราะห์ได้นั้น เพื่อจะได้นำมาพรรณนาให้
เกี่ยวเนื่องเป็นสิ่งเดียวกัน

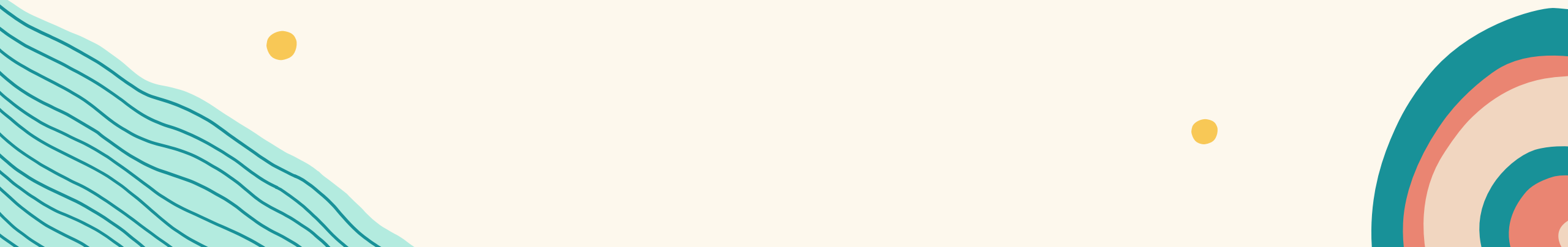

กลวิธี
ที่สำคัญ

๒. พรรณนาโดยเน้นลักษณะเด่น
เพื่อให้ทราบทันทีว่าพรรณนาอะไร แต่
ลักษณะประกอบก็ต้องพรรณนาร่วมด้วย
เพื่อให้ภาพหรืออารมณ์ที่พรรณนานั้นด้วย

กลวิธี ที่สำคัญ

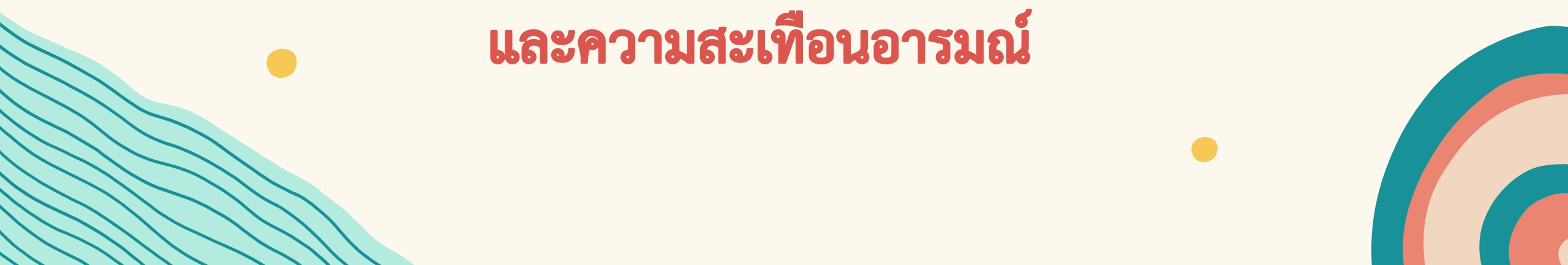

- - คำแสดงการเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว
- คำแสดงจำนวนมาก
- คำแสดงลักษณะต่าง ๆ
- คำแสดงเสียง
- คำแสดงสี

กลวิธี
ที่สำคัญ

๓. เลือกใช้ถ้อยคำพรรณนาให้เหมาะสม
ทั้งเสียงและความหมาย เพื่อให้ผู้อ่านผู้ฟังได้
ทั้งสุนทรียรสและอรรถรส คือ รสไพเราะแห่ง
ถ้อยคำและเนื้อความซึ่งจะทำให้เกิดจินตภาพ
และความสะเทือนอารมณ์

กลวิธี
ที่สำคัญ

อาจจะใช้**อุปมาและสัญลักษณ์**ในที่ที่
เหมาะสม เพราะ**อุปมา**จะช่วยให้เกิด
จินตภาพได้ง่ายขึ้น และ**สัญลักษณ์**นอกจาก
จะใช้แทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วยังมีความหมาย
กว้างไกลกว่าความหมายตรงตัวของคำนั้น

กลวิธี ที่สำคัญ

● ถ้านำมาใช้ให้เหมาะสมกับบริบท
ก็จะทำให้การพรรณนามีชีวิตจิตใจน่าอ่าน
และช่วยให้ผู้อ่านผู้ฟังรับรู้ความหมายของ
สิ่งที่เป็นนามธรรมได้ดียิ่งขึ้น

●

ลงมือทำ จดจำได้

นักเรียนทำใบงาน เรื่อง “การเขียนเรียงความ (ฉบับร่าง)”

โดยนักเรียนดูข้อมูลจากโครงเรื่องที่นักเรียนได้วางไว้

นักเรียนสามารถเขียนและแก้ไขได้ตามอิสระ

คำถามชวนคิด

นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการทำ
กิจกรรมในช่วงนี้ไปปรับใช้ในการเขียนเรียงความ
ของตนเองได้อย่างไรบ้าง

?

คำไหน ใช้ถูก

กั๊งวาน

กั๊งวาล

ว. กั๊งอยู๋ได๋นาน เช่น เสียงระซังกั๊งวาน, มีกระเสเสียงกั๊งและแจ่มใส.

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง สืบสานพรณนา (๕)

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑